

XLSForm ဆိုတာ ဘယ်လဲ

အခြေခံတည်ဆောက်မှု

Excel workbook တစ်ခုတွင် အဓိကအားဖြင့် **survey** နှင့် **choices** ဟူ၍ worksheet နှစ်ခုပါရှိသည်။ ထပ်တိုးဖော်ပြချက်များကို ထည့်သွင်းနိုင်ရန် **settings** ဟူ၍ တတိယ worksheet ကိုလည်း ထည့်သွင်းလေ့ရှိသည်။

The 'survey' worksheet

survey worksheet သည် XLSform ၏ အဓိကကျသည့် အချက်အလက်များကို ဖော်ပြသည့် အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။ မိမိကောက်ယူလိုသည့် အချက်အလက်များနှင့်သက်ဆိုင်သော သတ်မှတ်ချက်များကို **survey** worksheet ထဲတွင် ထည့်သွင်းရေးသားရသည်။ အချက်အလက်ကောက်ယူခြင်းအတွက် မေးခွန်းများအားလုံးနှင့် ၎င်းမေးခွန်းများသည် အချက်အလက်ကောက်ယူနေစဉ်အချိန်တွင် (phone မျက်နှာပြင်ပေါ်တွင်) မည့်သို့ ဖော်ပြနေရမည် ဆိုသည့် သတ်မှတ်ချက်များကို **survey** worksheet တွင် ထည့်သွင်းရသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် row တစ်ခုချင်းစီသည် မေးခွန်းတစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသည်။

survey worksheet တွင် မဖြစ်မနေ ဖြည့်သွင်းရမည့် **type**, **name** နှင့် **label** ဟူသော column ၃ ခု ပါရှိသည်။

- **type** column သည် မိမိထည့်သွင်းလိုက်သော သတ်မှတ်ချက်၏ “အမျိုးအစား” ကို ဖော်ပြသည်။ (ဥပမာ- integer, text, note)
- **name** column သည် မိမိထည့်သွင်းလိုက်သော သတ်မှတ်ချက်ကို “အမည်” (variable name) အဖြစ် ဖော်ပြသည်။ **name** column အောက်ရှိ row တစ်ခုချင်းစီတွင်ထည့်သွင်းလိုက်သော သတ်မှတ်ချက်များသည် တစ်ခုနှင့် တစ်ခု တူညီ၍မရပါ။ **name** column အတွင်း letters, digits, hyphens, underscores, periods ကို အသုံးပြု၍ “အမည်” များကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။ “အမည်” များရေးထည့်ရာတွင် စာလုံးအကြီး/အသေး အသုံးပြုမှုအပေါ် ခွဲခြားမှတ်ယူခြင်း (case sensitive) ရှိသည်။
- **label** column သည် ထည့်သွင်းလိုက်သော စာသားများကို အချက်အလက်ကောက်ယူစဉ် (phone screen ပေါ်တွင်) မြင်တွေ့ရမည့် စာသားများအဖြစ် ဖော်ပြပေးသည်။ **label** column တွင် ဘာသာစကားတစ်မျိုး (ဥပမာ-အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)ဖြင့် ရေးသွင်းထားပြီး အခြားဘာသာစကားတစ်မျိုး (ဥပမာ- မြန်မာဘာသာ) ဖြင့် မြင်တွေ့လိုပါက နောက်ထပ် ‘label translation column’ အဖြစ် ထည့်သွင်း၍ ရေးသားနိုင်သည်။

Type	Name	Label
Today	Today	
select_one gender	Gender	Respondent's gender?

Type	Name	Label
Integer	Age	Respondent's age?
Surveychoicesettings		

The 'choices' worksheet

အချက်ကောက်ယူရန် မေးခွန်းများမေးရာတွင် အချို့သောမေးခွန်းများအတွက် အဖြေများထဲမှ (ဖြေဆိုသူပေါ်မူတည်၍) အဖြေမှန် တစ်ခု (သို့မဟုတ်) တစ်ခုထက်ပို၍ ရွေးချယ်ခြင်းမျိုးရှိတတ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော အဖြေများကို **choices** worksheet တွင် ထည့်သွင်းရေးသားရသည်။ row တစ်ခုသည် အဖြေတစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသည်။ သက်ဆိုင်ရာမေးခွန်းမေးမြန်းရာတွင် **choices** worksheets ထဲမှာ နာမည်တူ (list name) ပေးထားသော အဖြေများအားလုံးကို ရွေးချယ်စရာ အဖြေများအဖြစ် တစ်စုတစ်ဝေးတည်း ဖော်ပြပေးသည်။ ရွေးချယ်စရာအဖြေတူညီနိုင်သော (ဥပမာ- yes/no ထဲက တစ်ခုပဲရွေးစရာလိုသည့်) **မေးခွန်းအမျိုးမျိုး** အတွက် ထိုတူညီသည့် အဖြေတစ်ခုတည်းကို ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်သည်။

choices worksheet တွင် မဖြစ်မနေ ဖြည့်သွင်းရမည့် **list name**, **name** နှင့် **label** ဟူသော column ၃ ခု ပါရှိသည်။

- **list name** column သည် ဆက်စပ်ပတ်သက်မှုရှိသော ရွေးချယ်စရာအဖြေများကို 'အဖြေစုအမည်' အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မေးခွန်းတစ်ခုအတွက် ဆက်စပ်ပတ်သက်မှုရှိသော အဖြေများအားလုံးကို ထိုမေးခွန်းမျိုးမေးသည့်အခါ အားလုံးတပြိုင်နက် ဖော်ပြပေးမည် ဖြစ်သည်။
- **name** column သည် မိမိထည့်သွင်းသတ်မှတ်သည့် အဖြေများကို "အမည် (variable name)" အဖြစ် ဖော်ပြပေးသည်။
- **label** column သည် ထည့်သွင်းလိုက်သော အဖြေများကို အချက်အလက်ကောက်ယူစဉ် (phone screen ပေါ်တွင်) မြင်တွေ့ရမည့် အဖြေများအဖြစ် ဖော်ပြပေးသည်။ **label** column တွင် ဘာသာစကားတစ်မျိုး (ဥပမာ-အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)ဖြင့် ရေးသွင်းထား ပြီး အခြားဘာသာစကားတစ်မျိုး (ဥပမာ- မြန်မာဘာသာ) ဖြင့် မြင်တွေ့လိုပါက နောက်ထပ် 'label translation column' အဖြစ် ထည့်သွင်း၍ ရေးသားနိုင်သည်။

list_name	name	Label
Gender	transgender	Transgender
Gender	female	Female
Gender	male	Male
Gender	other	Other
Surveychoicesettings		

Excel form တွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုသည့် စေ့ခိုင်းချက် (syntax) များသည် တူညီတိကျမှု ရှိရမည် ဖြစ်ကြောင်း စွဲစွဲမြဲမြဲ မှတ်ထားရပေမည်။ ဥပမာ- **choices** ဟူသော စေ့ခိုင်းချက်အစား **Choices** (သို့မဟုတ်) **choice** ဟု ရေးပါက ထို Form ကို အသုံးပြု၍ ရလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။

Settings worksheet

settings worksheet ကို မိမိ form အား အထူးဖြည့်စွက်ချက်များ ထည့်သွင်းရေးသား လိုသောအခါမျိုးမှသာ အသုံးပြုလေ့ ရှိသည်။ အထူးဖြည့်စွက်ချက်များဆိုရာဝယ်- မိမိမှတ်တမ်းမှတ်ရာများကို ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ အခြားသူများအသုံးပြုနိုင်စေရန် လျှို့ဝှက်ကုန် ပုံစံသို့ပြောင်းခြင်း (သို့မဟုတ်) မိမိ form အား မည်သို့ချုံ့ဖော်ပြမည် ဟူ၍ အစီအစဉ်များ ချမှတ်ခြင်း စသည်တို့ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

settings worksheet ကို ဥပမာအားဖြင့် အောက်ပါဇယားတွင် ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

form_title	form_id	public_key	submission_url	default_language	version
Example	ex_id	IIBIjANBg...	https://example.com/submit	English	2017021501
Surveychoicessettings					

အထက်ဖော်ပြပါ **settings** worksheet ၏ ခေါင်းစီးကော်လံပါ ဖော်ပြချက်များသည် အောက်ပါအတိုင်း လုပ်ဆောင်ပေးသည်။

- **form_title:** အသုံးပြုသူအတွက် formနာမည်ကို ဖော်ပြပေးသည်။ အကယ်၍ **form_title** အတွက် တွင် အလွတ်ဖြစ်နေပါက formနာမည်ကို **form_id** အတွက်မှ ဆွဲယူဖော်ပြပေးသည်။
- **form_id:** အင်တာနက်ဆာဗာပေါ်တွင် မိမိ form ကို အခြားမည်သည့် formနာမည်နှင့်မှ မတူသည့် သီးသန့်အမည် အဖြစ် ဖော်ပြလိုသည့် အခါတွင် သုံးသည်။ အကယ်၍ **form_id** တွင် အလွတ်ဖြစ်နေပါက မိမိ၏ XLS file name ကို သီးသန့်အမည် အဖြစ် ဆွဲယူအသုံးပြုလိမ့်မည်။
- **public_key:** ခွင့်ပြုချက်ရှိမှသာ ဖွင့်လိုရသော form များပြုလုပ်ရာတွင် ထို form ကို အသုံးပြုခွင့် key ပြုလုပ်ရန်။
- **submission_url:** survey form အား ပြင်ဆင်မှု ပြီးစီးပြီး အင်တာနက် server ပေါ်သို့ ပို့လွှတ်လိုက် သောအခါ submission_url ဖြင့်အစားထိုး ဖော်ပြရန်။
- **default_language:** မိမိ form တွင် ဘာသာစကားတစ်ခုထက်ပို၍ အသုံးပြုရေးသား ထားသော်လည်း အချက်အလက်ကောက်ယူရာတွင် ဦးစားပေးဖော်ပြလိုသည့် ဘာသာစကားကို သတ်မှတ်ရန်။
- **version:** form တစ်ခုကို ပြုပြင်ဖြည့်စွက်မှုများပြုလုပ်သည့်အခါ ထို form သည် မည်သည့်အဆင့် (version) ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြရန် အသုံးပြုသည့် စကားလုံး ၁၀လုံးထိပါသည့် စကားစုဖြစ်သည်။ အဆင့်ကို ကိန်းဂဏန်းများဖြင့် ဖော်ပြရာတွင် နောက်ထပ်တင်လိုက်သော version သည် ရှေ့က version ထက် ကြီးနေရမည်။ (ဥပမာ- ပထမ version က 001 ဖြစ်လျှင် နောက် version က 002) version အတွက် အသုံးများသည့် ပုံစံမှာ "ခုနှစ်၊ လ၊ ရက်၊ form ကို ပြုပြင်သည့်အကြိမ်" ဟု သုံးလေ့ရှိသည်။ ဥပမာ- **2017021501** သည် form ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ရေးထားသည် ဟုဆိုလိုသည်။